

МЕДИЧНІ НАУКИ

Бучук М.П.

студент;

Коваль Г.М.

доктор медичних наук, професор,

Медичний факультет,

Ужгородський національний університет

ПРОБЛЕМА ЗАХВОРЮВАНOSTІ ВІРУСОМ ЛЕПТОСПИРОЗУ НАСЕЛЕННЯ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Актуальність роботи. У Закарпатській області лептоспіроз є однією із найбільш поширених особливо небезпечних природно-вогнищевих інфекцій, про це повідомляє завідувач лабораторією відділу особливо небезпечних інфекцій Державної санітарно-епідеміологічної служби в Закарпатській області Т.І. Орел.

Мета роботи:

- вивчення статистики захворюваності вірусом лептоспірозу, визначення вікової та територіальної структури хворих на Закарпатті;
- виявлення джерел захворюваності за допомогою лабораторії відділу особливо небезпечних, яка атестована на проведення досліджень на лептоспіроз. Лабораторна діагностика лептоспірозу в області за допомогою бактеріоскопічного, бактеріологічного, серологічного, біологічного методів, реакції мікроаглютинації;
- розробка спеціальних методів профілактики на основі аналізу зроблених досліджень з метою покращення епідемічної ситуації лептоспірозу в нашій області.

Матеріали досліджень:

- дані управління ветеринарної медицини випадків лептоспірозу;
- дані лабораторії відділу особливо небезпечних інфекцій Державної санітарно-епідеміологічної служби в Закарпатській області;
- історії хвороб ОКІЛІ;
- результати обстеження жителів закарпатської області.

Висновки. Аналіз захворюваності на лептоспіроз по Закарпатській області за 2018 рік свідчить, що джерелом зараження у 97,4% випадках були гризуни. Основним шляхом передачі при захворюваннях був контактний шлях (догляд за тваринами, контакт з гризунами), водний (купання, риболовля, вживання води з випадкових джерел, сільськогосподарські роботи на зволжених місцевостях), харчовий (вживання їжі, контамінованої

виділеннями гризунів). При перебуванні в природних осередках захворіло більше 50% людей [8, с. 18; 10, с. 176–178].

Загальна кількість серологічних досліджень в порівнянні з 2000-ми роками збільшилась в десятки разів. Показник лабораторного підтвердження випадків даного захворювання по області перевищує показник по Україні і становить 98,7%, що свідчить про якість лабораторної діагностики лептоспірозу [9, с. 46; 17, с. 1061–1063].

Поряд з діагностикою лептоспірозу у людей, з 1967 року фахівцями відділу ОНІ проводиться вивчення нових та підтверджених існуючих природних вогнищ лептоспірозу [12, с. 46–47; 14, с. 32].

З метою оцінки епізоотичної ситуації на лептоспіроз в лабораторії відділу ОНІ проводяться дослідження об'єктів навколишнього середовища. Обсяг досліджень з об'єктів довкілля складає від 50 до 100 проб. Відсоток серопозитивних знахідок коливається від 10 до 20 %. Підтверджена циркуляція лептоспір серед гризунів шляхом виділення культур [1, с. 66–68; 2, с. 40; 4, с. 22–25].

Етіологічна структура лептоспір від хворих представлена серогрупами: *L.Grippotyphosa* – 33(43,4%); *L.Icterohaemorrhagiae* – 13(17,1%); *L.Hebdomadis* – 5(6,6%); *L.Pomona* – 5(6,6%); *L.Canicola* – 4(5,3%); *L.Tarassovi* – 4(5,3%) [13, с. 463–464; 15, с. 279–282; 16, с. 1061–063; 18, с. 1878–1880; 19, с. 528].

Змінилась етіологічна структура лептоспірозу у хворих. Якщо в попередні роки як в Україні, так в області переважне значення в етіологічній структурі захворювання мали лептоспіри серовару іктерогеморагіка, то в 2010 році ведуче місце зайняла лептоспіра серогрупи гриппотифоза [3, с. 623–656; 5, с. 100–103; 7, с. 11–15].

Список використаних джерел:

1. Буркало Т. В. Клінічна характеристика лептоспірозу на Закарпатті / Т. В. Буркало // Сучасні інфекції. – 2004. – № 1. – С. 66–68.
2. Васильєва Н. А. Клініко-патогенетична і епідеміологічна характеристика тяжких форм лептоспірозу та удосконалення лікування: автореф. дис. ... докт. мед. наук: 14.01.13 – інфекційні хвороби. – Тернопіль, 2002. – 40 с.
3. Возіанова Ж. І. Інфекційні і паразитарні хвороби / Ж. І. Возіанова. – Київ: «Здоров'я», 2002. – Т. 2. – С. 623–656.
4. Геморагічний синдром при лептоспірозі / [І. Г. Яворський, О. О. Зубач, С. П. Сельвєстр, О. М. Зінчук] // Інфекційні хвороби. – 2002. – № 1. – С. 22–25.
5. Еколого-епідеміологічні аспекти лептоспірозу в Україні / [Н. О. Виноград, Л. В. Третьякова, Н. Б. Видайко та ін.] // Практична медицина. – 2005. – № 1, Т. XI. – С. 100–103.
6. Епідеміологічні особливості лептоспірозу в західному регіоні України / [Н. А. Васильєва, Ю. А. Поліщук, Т. В. Буртняк та ін.] // Досягнення і проблеми клінічної інфектології: Мат. наук.-практ. конф. і пленуму Асоціації інфекціоністів України (21-22.05.2008 р.). – Тернопіль, 2008. – С. 125–127.

7. Епідеміологічні особливості лептоспірозу в Україні в сучасний період / [О. П. Сельнікова, М. О. Росада, О. В. Сурмашева та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2002. – № 4. – С. 11–15.
8. Епідеміологічні особливості лептоспірозу в західному регіоні України / Н. А. Васильєва, Ю. А. Поліщук, О. Л. Івахів та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2008. – № 2. – С. 15–19.
9. Епізоотологічні та епідеміологічні аспекти лептоспірозу в Україні / [В. І. Задорожна, С. В. Протас, Н. В. Гопко та ін.]. – К., 2014. – 46 с.
10. Клініко-епідеміологічна характеристика лептоспірозу / [Д. П. Музика, Б. Г. Тютюнников, Т. Є. Онищенко та ін.] // Інфекційні хвороби – загальномедична проблема: Мат. VII з'їзду інфекціоністів України (26-29 вересня 2006 р., м. Миргород). – Тернопіль: Укрмедкнига, 2006. – С. 176–178.
11. Лептоспірози в Україні у сучасний період / [О. В. Сурмашева, С. П. Бернасовська, М. О. Росада та ін.] // Довкілля та здоров'я. – 2003. – № 3. – С. 61–64.
12. Марієвський В.Ф. Роль дератизації в профілактиці лептоспірозу на прикладі ліквідації наслідків повеней в Закарпатській області / В.Ф. Марієвський, В.П. Маркович, М.М. Балко, І.М. Рогач // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я в Україні. – 2007. – № 1. – С. 46–47.
13. Медична мікробіологія, вірусологія, імунологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. заклад / За ред. В.П. Широбокова / Вид. 2-е. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 952 с. (458–459, 463–464).
14. Kolochine-Erber B. Physiologie et metabolisme des Leptospire / B. Kolochine-Erber, M. Mailloux // Proc. Soc. Exp. Biol. Med. – 2012. – В. 85. – С. 32.
15. Kozielowicz D. Leptospirosis – disease with many faces / D. Kozielowicz, K. Karwowska, W. Halota // Pol. Merkur. Lekarski. – 2013. – Vol. 35, № 209. – P. 279–282.
16. Leptospirosis as a cause of intrauterine fetal demise: short report of rare presentation / S. Gainer, R. Singla, L. Dhaliwal, V. Suri // Arch. Gynecol. Obstet. – 2010. – Vol. 281, № 6. – P. 1061–1063.
17. Leptospirosis from water sources / [S. J. Wynwood, G. C. Graham, S. L. Weier et al.] // Pathog. Glob. Health. – 2014. – Vol. 108, № 7. – P. 334–338.
18. Schmidt D. R. Leptospirosis. Epidemiological features of sporadic case / D. R. Schmidt, R. E. Winn, Th. J. Keefe // Arch. Intern. Med. – 2009. – Vol. 149, № 8. – P. 1878–1880.
19. Vinetz J. M. Leptospirosis / J. M. Vinetz // Cur. Op. Infect. Dis. – 2001. – Vol. 14. – P. 527–528.